БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 173 (3401).

4 сентябрь
ЯКШАНБА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Янгийўлдаги «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Абдуазиз Мадусмонов бошлиқ звеносида пахтадан ҳар йилгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Суратда: звенонинг моҳир сувчиларидан Мамажон Мадсаидов ва Ҳасан Умаров ўртоқлар машина теримига ажратилган картани кўздан кечирмоқдалар. Улар ҳар туп ғўзани серҳосил қилиб ўстиришда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшганлар.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

МЕХАНИЗАТОРЛАР ЕНГ ШИМАРМОҚДА

Донгдор механизатор Мамажон Дадажоновнинг оташин чақириғи кўплар қатори машъал Оққўрғон райони механизаторларининг қалбидан ҳам чуқур ўрин олди. Машина теримининг моҳирлари бўлган бу район суворийлари беш йилликнинг тўнғич йилида ҳар қачонгидан ҳам юксак марраларни кўзлашмоқда. Шу кунларда районнинг қайси бир хўжалигида бўлманг, машина теримига зўр бериб тайёргарлик кўраётган азаматларга дуч келасиз. Механизаторлар катта курашга енг шимаришмоқда.

Войтинцев номли колхоз деҳқонлари бу йил 900 гектар майдондаги ҳосилни фақат «зангори кема»лар билан йиғиштириб олишмоқчи. Бу майдонлардаги ғўзалар баҳордан буён машинабоп қилиб ўстириляпти. Ҳозир пайкалларда кўчат бут, ҳар туп ғўзада шиғил-шиғил кўсак битган. Парвариш ҳамон қизғин давом эттириляпти. Карта чеккалари текисланяпти, хирмон жойлар, тош-тарозулар ҳозирланяпти.

Долзарб кунларда бепоён пахта далаларида жавлон урадиган 33 та «зангори кема» тахт бўлиб турибди.

Қалби олов механизаторлар ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олиб, ўзаро мусобақа боғлашди. Колхоз бўйича ялпи ҳосилнинг 80 процентидан кўпроғи машиналар билан териб олинади. Азаматлар пландаги 1000 тонна ўрнига 1750 тонна пахтани ўз агрегатлари билан теришга сўз беришди.

Райондаги 1-«Оққўрғон» совхозининг 5-бўлими пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 30 центнерга, машина теримининг кўламини эса 80 процентга етказиш мажбуриятини олишган. Ҳозир бўлимнинг ҳамма терим агрегатлари, пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицеплари ва бошқа техника воситалари мавсумга тўла шай бўлиб турибди. Илғор механизаторлардан Э. Сеитов, А. Аҳмантоев, Д. Попов, И. Санақулов, Б. Йўлдошев сингари ўртоқлар ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишди.

Машъал «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг ишбилармон механизаторлари Мамажон Дадажоновнинг чақириғига жавобан бу йил машина теримини янада кенг қулоч ёздириш учун барча ички имкониятларни ишга солмоқдалар.

Катта кураш бошланишига саноқли кунлар қолган ҳозирги пайтда совхознинг барча «зангори кема» капитанлари ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олиб, тараддудни тобора қизитишаяпти. Катта маррани кўзлаётган суворийлар орасида 2-бўлим механизаторларидан Мамарасул Абдураҳмонов ва Муталжон Исмоилов ўртоқлар ҳам бор.

Б. ЙЎЛДОШЕВ,
А. АБДУРАИМОВ,
С. УСМОНОВ.

ТАНЛАБ ТЕРИШ БОШЛАНДИ

БЎКА, («Тошкент ҳақиқати» мухбирларидан). Районнинг колхоз ва совхозларида пахталар очила бошлади. Деҳқонлар ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдами билан териб олишга ҳаракат қилишаяпти. Ҳозир қайси колхоз ва совхозга борманг миришкор деҳқонларнинг машина теримига тайёргарликни кучайтириб юборганликларини кўрасиз. Машина қайтадиган ариқ четлари, ғўза ўрталаридаги ўқ ариқлар текисланаяпти.

Райондаги Свердлов номли, «Гулистон», «Ленин йўли» ва бошқа колхозларда пахтани танлаб териш бошланди.

ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

3 сентябрда Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида республика партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда қатнашиш учун партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик ташкилотларининг масъул ходимлари, прокуратура, жамоат тартибини сақлаш ва суд органларининг ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари таклиф этилди.

Йиғилишни КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов партия ва ҳукуматнинг жамоат тартибини мустаҳкамлаш чоралари тўғрисидаги қарорларини бажариш соҳасида партия, совет, касаба союз, комсомол, жамоат ташкилотлари ва маъмурий органларнинг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари докладни муҳокама қилиб, республикада ҳуқуқ-тартиботни бузувчиларга қарши курашни кучайтириш йўлида олиб борилаётган ишни ҳар томонлама ва чуқур таҳлил этдилар, Ўзбекистоннинг барча шаҳар, районларида ва аҳоли яшайдиган пунктларида намунали тартиб ўрнатиш соҳасидаги конкрет вазифаларни белгиладилар.

Йиғилиш муҳокама этилган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, Н. Г. Ляшченко, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов, КПСС Марказий Комитети маъмурий органлар бўлимининг инструктори С. Мишенин, СССР Олий суди ва Прокуратурасининг масъул ходимлари қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ЯНГИ МАВСУМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

ОБЛАСТЬ ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КЕНГАШИДАН

Пойтахт область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштиришди. Айрим районларда йиғим-терим ишлари бошланиб ҳам кетди. Барча пахтакорлар етиштирилган мўл ҳосилни тез териб, давлатга топшириш мақсадида бу масъулиятли кампанияга пухта тайёргарлик билан келдилар. Ҳадемай, пахтани оммавий теришга киришилади. «Оқ олтин» миришкорлари қатори пахта заводлари ва тайёрлаш пунктлари коллективлари учун ҳам энди қизғин ва масъулиятли давр бошланади. Пахта тозалаш саноати ходимлари бу муҳим кампанияга қандай тайёргарлик билан келмоқдалар? Пахта тозалаш заводлари ва тайёрлаш пунктлари ходимларининг ўтган куни бўлиб ўтган область кенгашида ана шу масала атрофлича муҳокама қилинди.

Кенгаш қатнашчилари «Ташзаготхлопкотрест» бошқарувчиси ўртоқ **С. Нишонбоев**нинг «Пахта тозалаш саноати корхоналарининг 1966 йилнинг саккиз ойи ичидаги иш якунлари ва 1966 йил пахта ҳосилини қабул қилиш, сақлаш ва қайта ишлашни таъминлаш юзасидан вазифалари» ҳақидаги докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Докладчи ва музокарага чиққан нотиқлар пахта тозалаш заводлари ва тайёрлаш пунктлари коллективларининг ўтган йилги пахта ҳосилини қайта ишлаш соҳасида эришган ютуқлари ҳақида гапириб, йўл қўйилган камчиликларни очиб ташладилар. 1966 йилнинг саккиз ойлик топшириғи 103,9 процент бажарилди. Пландагидан ташқари берилган ялпи маҳсулот 159 минг сўмликни ташкил этди. Пахта толаси ишлаб чиқариш программаси эса 5,1 процент ортиғи билан адо этилди. Қўшимча 4434 тонна тола тайёрланди. Момиқ ишлаб чиқариш плани 102 процент бажарилди.

Кўпчилик пахта тозалаш заводлари саккиз ойлик давлат планини муваффақиятли адо этди. Ишлаб чиқаришнинг техника-иқтисодий кўрсаткичлари анча яхшиланди. Шу туфайли товар маҳсулотининг таннархи арзонлашди. Бунинг эвазига 650 минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилди.

Айни вақтда қатор корхоналар ишлаб чиқаришнинг айрим техника-иқтисодий кўрсаткичларини бажармадилар. Тошкент, Алимкент, Далварзин, Оққўрғон пахта заводлари маҳсулот таннархининг ошиб кетишига йўл қўйди. Трест бўйича фойдасиз харажатлар шу йилнинг биринчи ярим йилида 168 минг сўмни ташкил этди.

Тола ва момиқ сифатини яхшилаш борасида қилинган ишлар дуруст натижаларга олиб келди. Илгари бу ишлаб чиқаришнинг энг кемтик участкаси ҳисобланарди. Пахтани қайта ишлашда технология режимига амал қилмаслик, асбоб-ускуналарининг яхши созланмаслиги оқибатида маҳсулот сифати жуда паст бўларди. Эндиликда анча олдинга қараб силжиш бўлди. Лекин шунга қарамай, ишнинг сифат кўрсаткичлари ҳали ҳам талаб даражасида эмас. Шу йилнинг биринчи ярмида тола ва момиқнинг сифати дуруст эмаслиги ҳақида 129 та рекломация олинди. Айниқса, Далварзин, Янгийўл, Пискент пахта тозалаш заводлари бу соҳада оқсамоқда.

Пахта тозалаш корхоналари янги ҳосилни қабул қилишга ҳозирлик кўриш давомида ўз моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, пахта тайёрлаш пунктларини зарур асбоб-ускуналар билан таъминлаш юзасидан жуда катта ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар. «Оқ олтин» ҳосилини сақлаш учун 55 дан ортиқ янги майдончалар ташкил этилди, илгари қурилган 781 майдонча ремонтдан чиқарилди. 60 дан ортиқ автомобиль тарозулари янги мавсумга тахт қилиб қўйилди. Лаборатория асбоб-ускуналарини ва пахтанинг эталон-стандартларини тайёрлаш ишлари тугалланди. Колхозларга сотиш учун нормадаги 190 минг ўрнига 208 мингта этак, 25 минг ўрнига 35,4 минг қоп-қанор ғамлаб қўйилди.

Ҳозирги вақтда тайёрлаш пунктларида ишчи зоналарига асфальт ётқизиш давом этмоқда, пунктларнинг территориялари тартибга келтириляпти. Бу йил янги пахта ҳосилини қабул қилишда 400 га яқин ПТХ-20 ва ПЛ агрегатлари, 468 та транспортёр ишлатилади. Бунга қўшимча яна 71 та пахта ортиш агрегати ва 79 та транспортёр оламиз.

Пахтачиликда оғир жараёнларни комплекс механизациялаш соҳасида эришилган катта ғалаба — колхоз ва совхозлар томонидан деярли барча ҳосилни қоп-қанорсиз ташиш жуда катта фойда беряпти. Бунинг натижасида фақатгина таранинг ўзидан 1 миллион сўмликдан кўпроқ маблағ тежалмоқда. Кенгаш қатнашчилари қоп-қанорсиз ташилган пахтани тез ва соз қабул қилиш, транспорт воситаларининг фойдасиз туриб қолишини иложи борича камайтириш, бунинг учун пахта тайёрлаш пунктларида ишни пухта ташкил этиш, лаборатория хизматини яхшилаш, техника контроли савиясини ошириш зарурлигини алоҳида таъкидладилар. Бу соҳада ўтган йили йўл қўйилган камчиликларнинг такрорланмаслиги учун барча зарур чоралар кўриш зарурлигини кўрсатиб ўтишди.

Музокараларда биринчи бўлиб сўзга чиққан «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» пахта тайёрлаш пунктининг мудири ўртоқ **С. Эмершаев** ўзи раҳбарлик қилаётган коллектив бу йилги мавсумга қандай тайёргарлик кўраётганлигини батафсил гапириб берди. Пунктда ремонт ишлари деярли тугалланган. Майдонларни асфальтлаш охирламоқда, улар колхоз-совхозларга бўлиб берилди. Нотиқ пахта тайёрлаш пунктларида ишчи кучига танқислик сезилаётганлигини айтиб, бу соҳада ёрдам берилишини талаб қилди.

Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **С. Тоиров** ўз сўзида етиштирилган пахта ҳосилини пунктлар томонидан тез ва сифатли қабул қилиш билан боғлиқ бўлган қатор масалаларга тўхталди.

Ўтган йили 70 минг тоннадан ортиқ пахта тайёрладик. «Оқ олтин»нинг сифати ҳам чакки бўлмади. Асосий қисми. Юқори сортлар билан қабул қилинди. Лекин уни сақлашга яхши эътибор берилмаганлиги оқибатида сифати ёмонлашди. Шу эваздан 550 минг сўмлик зарар кўрилди. Район партия, совет ташкилотлари бу камчиликнинг сабабларини ўрганиб чиққач, қатор тадбирлар белгилади. Бундан буён, тайёрлаш пунктлари билан колхоз ва совхозлар ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашга катта эътибор берамиз. Алоқанинг ёмонлиги натижасида пахта қабул қилиш тонг отгунча давом этарди. Энди биз янги тартиб қўлланмоқчимиз. Ҳар бир колхоз ва совхоз пахта пунктига ишчи кучи билан ёрдам беради.

Пахта тозалаш пунктларида ишлатиладиган механизмларнинг запас қисмларини кўпроқ тайёрлаб қўйиш керак. Ҳар йили бу ҳақда жуда кўп гап бўлади. Лекин ҳеч қандай ўзгариш сезилмаяпти. Бу йил ҳам шундай ёмон аҳвол давом этмоқда. Запас қисмлар йўқ даражада. Бизнингча, бундай қисмларни кўпайтириб қўйиш ва трест ҳузурида слесарлар бригадаси ташкил этиш керак. Бу бригада аъзоларига пунктларда бузилиб қолган машина-механизмларни ремонт қилиш вазифаси юклатилиши лозим.

Кучлик пахта тайёрлаш пункти қуритиш-тозалаш цехининг мастери ўртоқ **М. Мирзаумаров** нутқини кенгаш қатнашчилари зўр эътибор билан тингладилар. Пункт коллективи ўтган йили қабул қилинган 10,5 минг тонна пахтанинг ҳаммасини яхши, сифатини пасайтирмасдан заводга топширган. Бунтланган «оқ олтин»ни шамоллатиб туришда тоннеллар, вентиляторлардан фойдаланиш, бу ишни уч сменада ташкил этиш ана шундай қувончли натижаларга олиб келган. Пункт ва қуритиш-тозалаш цехи янги ҳосилни қабул қилишга тахт қилиб қўйилди. Ўртоқ Мирзаумаров ўз сўзининг охирида Оққўрғон тайёрлаш пункти коллективини социалистик мусобақага чақирди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Янгийўл пахта тозалаш заводининг директори **Р. Жонбоев**, Пискент пахта тозалаш заводи техника контроли бўлимининг бошлиғи **Л. Губина**, Бекобод пахта тозалаш заводининг бош инженери **Н. Когай**, республика Пахта тозалаш саноати министрининг биринчи ўринбосари **Ҳ. Довудбоев** ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар.

Кенгашда область партия комитетининг иккинчи секретари **А. С. Пономарёв** нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари бу йил областимиз далаларида етиштирилган пахта ҳосилини тез ва сифатли қабул қилиш ҳамда қайта ишлаш юзасидан мажбурият қабул қилдилар.

Кенгаш ишида Тошкент область ижроия комитетининг раиси **Э. Т. Шайхов**, область партия комитетининг секретари **П. В. Костриков**, область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Қ. А. Аҳмедов** ўртоқлар иштирок этдилар.

Қишлоқларимиз жамоли очилаверсин

Бўка районидаги «Коммунизм» колхозида кейинги йилларда кўпгина турар жойлар қурилди. Бу уй-жойлар ҳам яқиндагина колхозчиларга тортиқ этилди.

А. Абалян фотоси.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетида

Йиғим-теримда юқори кўрсаткичларга эришган, сифатли пахта териб давлатга топширган район, колхоз ва совхозларни рағбатлантириш мақсадида область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроқлари таъсис этилди. Илғор районлар учун битта, илғор колхозлар учун битта ва илғор совхозлар учун битта кўчма Қизил байроқ берилади.

Кўчма Қизил байроқ 10 сентябрдан бошлаб ҳар 10 кунлик ишнинг якунига қараб берилиб борилади.

Кўчма Қизил байроқни беришда планнинг бажарилиши, терим суръати, терилган пахтанинг сифати ва машина терими планининг бажарилиши ҳисобга олинади.

Илғор районга кўчма Қизил байроқ топширилиши билан бир вақтда, йиғим-теримда қатнашаётган илғорларни мукофотлаш учун 200 сўм пул ҳам ажратилади.

Область партия комитети ва область ижроия комитети район партия комитетларига ва район ижроия комитетларига район партия комитети ва район ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини таъсис этиб, совхозларнинг илғор бўлимлари ва звеноларига ҳар 10 кунда топшириб туришни тавсия этди.

Область газеталари саҳифаларида Ҳурмат тахтаси ташкил этилади. Муддатидан олдин планни бажарган район, колхоз ва совхозлар, шунингдек шу йил 1 октябргача пахта тайёрлаш планини бажарган бригада ва звеноларнинг номлари ёзиб борилади.

ЁЗУВЧИНИНГ ТАЛАНТИ — ТИНЧЛИККА ХИЗМАТ ҚИЛСИН!

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларига мурожаат

Азиз дўстлар ва биродарлар!

Биз, совет ёзувчилари, Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари билан алоқа қилувчи Совет комитетининг кенгайтирилган мажлисига тўпландик. Чет мамлакатлардан келган кўпгина дўстлар иштироки билан кенг миқёсда фикрлашиб олдик. Ҳаракатимизнинг энг муҳим масалалари: қаҳрамон Вьетнам халқига совет ёзувчиларининг ёрдамлашуви, қитъаларимиздаги барча ёзувчиларнинг кучлари бирлигини мустаҳкамлаш, ҳозирги замон адабиётида миллий озодлик ҳаракати мавзуларини ёритиш масалалари муҳокама қилинди.

Мамлакатимиз халқлари социалистик революция оловида қайнаб, озодлик ва мустақилликни қўлга киритдилар ҳамда катта ва кичик миллатларнинг тенглигига асосланган янги ижтимоий тузум туздилар. Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг озодлик курашини ҳамиша қатъият ва беғаразлик билан қўллаб-қувватлаб келдик ва қўллаб-қувватлайберамиз.

Ёзувчилар ўз мамлакатларидаги ва бутун дунёдаги прогрессив революцион кучларнинг курашида ўзларининг бадиий асарлари билан қатнашмоқдалар. Бундай қатнашиш уларнинг виждонан бурчигина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга фахрланишга ҳам арзийдиган ишларидир.

Деҳли, Тошкент ва Қоҳирада ўтказилган конференциялар Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг ҳаракатидаги шонли босқичлар бўлиб қолди. Бу ҳаракат ўз талантини ўз халқига хизмат қилдираётган адиблар интернационал бирдамлигининг ифодасига айланди.

Ҳозирги вазият Осиё ва Африка ёзувчиларидан янги ва тағин ҳам қатъият билан биргаликда ҳаракат қилишни, Американинг Вьетнамдаги йиртқичларча агрессиясига қарши чиқаётган, Осиёда, Африкада ва Латин Америкасида барча империалистларга, эски ва янги мустамлакачиларга қарши курашаётган ҳамма кишиларнинг сафларини тағин ҳам кўпроқ жипслаштиришни алоҳида куч билан талаб этмоқда.

Тошкент руҳини ривожлантириб, биз қитъаларимиздаги адибларнинг дўстона сафларини бузаётганларнинг ҳаммасига қарши чиқмоқдамиз. Адибларнинг бирлигини бузишга, ихтилофларни сунъий равишда кескинлаштириб, ғанимлик ва ғирромлик билан мунозаралар олиб бориб, адибларни муштарак вазифалардан чалғитишни йўл қўйиб бўлмайдиган иш деб ҳисоблаймиз. Аввалгидек ҳозир ҳам биз Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг ҳаракати гуманизм ва демократия идеалларига, империалистик зулмдан қутилиш учун, халқларнинг иқтисодий ва маданий тараққиёти учун, уларнинг тўла тенг ҳуқуқлилиги ва дўстлиги учун олиб борилаётган курашга асосланиб, сиёсий диний ва бошқа хил қарашларида муайян тафовутлар мавжуд бўлиб ва давом этиб келаётган одамларни бирлаштириши лозим, деб ҳисоблаймиз.

Осиё ва Африка халқларининг чин манфаатлари шу икки буюк қитъа маданияти арбобларининг барча кучларини жипслаштиришни ҳамда уларнинг бутун дунёдаги прогрессив кишилар билан алоқаларини мустаҳкамлашни ҳар қачонгидан кўра кўпроқ талаб этмоқда. Инсоният яратган буюк цивилизация барча халқларнинг муштарак мулкидир. Шу мулкни тараққиёт душманларидан ҳимоя қилиш, бойитиш ва ривожлантира бериш бизнинг муштарак ишимиздир.

Азиз ҳамкасб биродарлар — Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари!

Совет ёзувчилари сизларнинг олиҳиммат фаолиятингизни чуқур хайрихоҳлик билан кузатиб турибдилар. Сизларнинг ҳар бир ютуғингиз ҳаммамизни қувонтирмоқда. Бирлик ва бир-биримизни ҳурматлашдек бузилмас принципларга асосланган ўртоқларча ҳамкорлигимизни бундан буён ҳам мустаҳкамлай беришга маҳкам бел боғлаганмиз. Ёзувчиларнинг алоқаларини янада ривожлантирмоқ, адабиётчиларнинг учрашувларини ташкил этмоқ, Осиё ва Африка ёзувчиларининг асарларини Совет Иттифоқида таржима ва нашр қилиш ишларини кенгайтирмоқ учун қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўрамиз.

Жамиятни революцион негизда янгилаш йўлида иш олиб бораётган одамларга маънавий ҳаётни бойитадиган ҳамда курашчилар ва қурувчилар кучига куч қўшадиган буюк санъат даркор.

Ёзувчининг таланти — халққа хизмат қилсин, социал тараққиёт ва тинчликнинг буюк ишига хизмат қилсин!

БОКУ, 1966 йил 1 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ғ. Ғ. ЮСУПОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ **Ғафур Ғиёсович Юсупов** Ўзбекистон ССР савдо министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

3 сентябрь 1966 йил. Тошкент шаҳри.

БУГУН — ГАЗ ВА НЕФТЬ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

„ЗАНГОРИ ОЛОВ“ ВА „ҚОРА ОЛТИН“ ИЖОДКОРЛАРИ, БАЙРАМ МУБОРАК!

ЯШИЛ ТРАССА

Табиат бизга туганмас бойлик ҳадя этган. Бухоро ва бошқа жойлардан қазиб олинаётган «зангори ёқилғи» улкан магистраллар бўйлаб бетиним оқиб турибди. У Ўзбекистон оша Саратов, Урал ва бошқа марказий шаҳарларга ҳам бориб етган.

Ўтган йиллар давомида республикамизда шу жумладан Тошкент областида газдан фойдаланиш анча яхши йўлга қўйилди. Ҳозирги кунда республикамизда 1510 километрдан ортиқроқ газ тақсимловчи тармоқ, ҳар йили 55 минг тонна газ тўлдириб бериш қувватига эга бўлган станциялар мавжуддир. 37 шаҳар, 62 район маркази, 208 шаҳар типидаги аҳоли пунктлари, 141 совхоз, 232 колхоз «зангори ёқилғи»дан фойдаланмоқда. Бундан ташқари 320 саноат корхонаси ва 3500 дан ортиқ коммунал — маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ҳамда 400 буғ ишлаб чиқарувчи қозон қурилмалари газ билан ишлашга ўтказилди.

Ҳар суткада Ўзбекистон саноат корхоналари ва муассасалари, турар-жойлар эҳтиёжи учун 12 миллион кубометрдан ортиқроқ аъло сифатли «зангори олов» талаб этилади. Газ бўлмаганда эди шунча эҳтиёжни қондириш учун биз бир кеча кундузда минг вагондан ортиқ кўмирни сарф қилардик.

Газ саноати ходимлари қишлоқ ва шаҳарларни арзон ёқилғи билан таъминлашда бор имкониятларни ишга солмоқдалар. Улар айниқса шу кунларда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг IV пленуми қарорларидан руҳланиб тагин ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилишга киришдилар. Бундан буён айниқса қишлоқларга томон кўплаб газ қувурлари ўтказилади. Шаҳарликлар қатори пахтакор ва чорвадорлар овқати ҳам газда пишади. Ҳозир пойтахт областининг тўрт колхози ва икки совхози хонадонларини газлаштиряпмиз. Асосий ишлар тугалланиб қолган. Улуғ Октябрь байрамигача биз ўз зиммамиздаги вазифани тўла-тўкис бажарамиз.

Газ саноати меҳнаткашлари шу йилнинг ўтган етти ойи давомида 61 мингдан ортиқ квартирани газлаштирдилар. Йиллик план эса 90 минг квартирани газлаштиришдан иборатдир. Кўраяпсизки ишларимизнинг бориши ёмон эмас. Қисқа вақт ичида биз 130 километр газ трассасини ўтказдик. 3203 коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, боғча ва даволаш муассасалари «зангори ёқилғи»да ишлашга кўчди.

Одатда қиш кунлари газ 2—2,5 марта кўп талаб этилади. Бухоро — Тошкент газ трассасининг қишга келиб газ ўтказиш қобилияти бироз пасаяди. Шу пайтда шаҳарда бироз газ етишмай қолади. Бу танқисликни тугатиш мақсадида шаҳар ичида янги табиий газ сақланадиган омбор қурилди.

Илгарилари газ сақлаш учун металл гольдерлар қурилар эди. Лекин бу бизга ғоятда қимматга тушар эди. Ўйлаб-ўйлаб газни яна ер остида сақлашга қарор қилдик. Бунинг учун Полторацкий кўчаси танланди. Бу жойнинг остки қатлами хўл қумдан иборат. Юқори қатлами эса одатдагидек қаттиқ тупроқ. Компрессорлар ёрдамида газ қум орасига сингдирилди. Қишда эса трубалар орқали улар яна тортиб олиниб асосий газ магистралига қўйилади. Шундай қилиб биз ҳозир миллион кубометр газни ер остига жойладик. Бу билан қишлик ёқилғимиз таъминланди.

Табиий газ қатори қисилган газ ҳам турмушда кенг қўлланилмоқда. Кўплаб газ тўлдириш станцияларимиз бетўхтов ишлаб турибди. Шуниси қувончликки қисилган газ билан биз деҳқончиликда экин ҳосилдорлигини оширишга ҳам ўз ҳиссамизни қўшмоқдамиз. Ҳозир оловли культиваторлар қисилган газлар асосида ишлаяпти. Улар «зангори ёқилғи»ни пуркаб қишлоқ хўжалик зараркунандаларини куйдириб ташламоқда.

Хўжалигимизда газдан фойдаланувчи тармоқлар кун сайин кенгайиб бормоқда. Бу бизнинг олдимизга янги-янги вазифалар қўяди албатта. Туғилаётган эҳтиёжни ҳисобга олиб биз келажакда ўз участкаларимизни тагин ҳам кенгайтирамиз. Янги беш йилликда Оҳангаронда газ тўлдириш станцияси қад кўтаради. Бошқа станциялар эса реконструкция қилинади. Яқин келажакда республикамиз бўйича яна 750 минг квартирага газ олиб кирилади. Бунинг ярмидан кўпроғини қишлоқ хонадонлари ташкил этади. 1970 йилга бориб қўшимча 105 та колхоз ва совхоз газлаштирилади. 62 та қуритиш-тозалаш цехи, 158 та сушилка, 261 минг квадрат метр майдонга эга бўлган теплицалар, учта жут-каноп заводи газ билан ишлашга ўтади.

Бу йил дўст Афғонистондан ўтадиган газ қувури қурилиши бошлаб юборилади. У Сурхондарё ва Қашқадарё областлари территориясидан ўтиб Муборак — Фрунзе — Олмаота газ трассасига келиб қўшилади. Бу билан Термиз, Қарши, Денов меҳнаткашлари ҳам газ билан таъминланади. Самарқанд, Сирдарё ва Тошкент областларида қўшимча газ тўлдириш станциялари қурилиши бошланади. 1966 йил плани бўйича биз 312 километр шаҳар газ тармоғи қурамиз. Шундан 112 километри қишлоқлар территориясидан ўтади.

Кўриниб турибдики газ хўжалиги ходимлари олдида улкан вазифалар турибди. Биз ҳозир бу планларни бажаришга киришганмиз. Газ трассаларини ўтказиш ойлик топшириқлари доимо ортиғи билан адо этилмоқда. Бундан буён ҳам ички резервларни қидириб топиб тўла ишга соламиз. Йил давомида планга қўшимча равишда 10 минг квартирани газлаштиришга сўз берган эканмиз, бунинг устидан албатта чиқамиз. Янги беш йилликнинг биринчи йили топшириғини 25 декабргача шараф билан бажарамиз. Бунинг учун барча имкониятлар мавжуд.

М. СМОЛЯК,
«Узбекгаз» бошқармасининг бошлиғи.

ГАЗ ҲИКМАТИ

□ «Зангори ёқилғи»дан фойдаланган ҳар бир граждан ўз йиллик бюджетининг 14 сўмини иқтисод қилиб қолади.

□ Республикамиз шаҳар, қишлоқ, посёлка ва саноат корхоналарини табиий ёқилғи билан таъминлаш мақсадида 2100 километрдан узунроқ газопровод магистрали қурилган.

□ Бир кеча-кундузда Ўзбекистон эҳтиёжи учун 12 миллион кубометр аъло сифатли «зангори олов» талаб этилади. Газ бўлмаганда биз минг вагондан кўпроқ кўмирни конлардан ташиб келиб ёқишга мажбур бўлар эди.

□ 1964 йилда саноатимиз эҳтиёжи учун 2624,8 миллион кубометр табиий газ сарфланди. Бу йил эса завод ва фабрикалар томон 3820,2 миллион кубометр арзон ёқилғи оқади. Бу маҳсулот таннархи пасаяди, сифати тағин ҳам яхшиланади деган гап.

□ Қишлоқлардаги 60 мингдан ортиқ квартира ҳозир табиат инъом этган арзон ва қулай ёқилғидан баҳраманддир.

ОЛОВКОРЛАР

Олисдан йўлга чиққан состав корхона ҳовлисига кириб аста тўхтади. Локомотив тортиб келган цистерналарнинг ҳар бирида 23—24 тоннадан суюқ газ бор. Состав етиб келиши билан станциядагилар бирзумда ҳаракатга тушиб қолишди. Дарҳол стационар цистерналарнинг газ ҳайдовчи трубалари состав цистерналарига уланди. Корхона территориясидаги 18 та стационар цистерна бирин-кетин ёқилғига тўлиб чиқа бошлади.

Бу участка станциянинг асосий мулки. Коллектив шу мулкдан барча абонентларни баҳраманд қилади. Биргина Тошкентда станциянинг 50 минг абоненти бор. Янгийўл, Тўйтепа, Солдатск ва бошқа жойларда ҳам газга кўз тиккан оилалар яна анчагина.

Шунча хонадонни ёқилғи билан таъминлашнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун меҳнат қилиш керак, ҳар дақиқадан унумли фойдаланиш керак. Газчилар шундай қилишяпти. Ҳозир цехларда бўш ўтирган одамнинг ўзи йўқ. Ҳамма иш билан банд. Гидросиновлардан ўтган баллонлар газ тўлдириш цехига кетма-кет тизилишиб келяпти. Газ қуювчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Старший мастер Ҳолмат Рўзиматов, газ қуювчилардан Тўра Усмонов, Ортиқ Жўраевнинг кўзлари ёқилғи ва босим берувчи приборларда. Ҳар кубометр газ улар ҳисобида. Ҳавога учмасин, бекорга йўқолмасин деб бор тажрибаларини ишга солишяпти.

— Суюқ газни қабул қилиб олиш, қисиш, тақсимлаш ва абонентларга етказиб бериш процессларини бажариш давомида 2,5 процент газнинг йўқолиши табиий. Инструкцияда шундай кўрсатилган, — изоҳ беради станция бошлиғи Раҳимжон Умурзоқов. — Лекин коллективимиз табиий йўқоладиган 2,5 процент ёқилғини ҳам тежаб қолишни ўйлаяпти. Бу соҳада бир қатор янгиликларни жорий этдик. Баллонлар ҳар куни кўздан кечириляпти. Бирор жойи тешилган ёки бузилган бўлса слесарларимиздан Г. Чулпанов, токарларимиздан Р. Серазитдинов ўртоқлар дарҳол уни тузатиб сафга тизадилар. Тежамкорлик учун бошланган курашимиз қисқа вақт мобайнида ўз самараларини берди. Ҳозир йўқотиш 1,9—1,7 процентга камайган. Ҳаммамиз бир бўлиб бу рақамни тагин ҳам қисқартириш йўлларини излаяпмиз.

Корхона абонентлари кўпайган сари унинг қуввати ҳам ошиб боряпти. Илгари фақатгина икки комфорали плиталар учун мўлжалланган баллонлар газ билан тўлдириб юборилаверарди. Бу баллонларни хонадонларга олиб кириб ўрнатиш анчагина машаққатли эди. Ҳозир станцияда уч комфорали плита баллонларига ёқилғи қуйиш рампаси ишлаб турибди. Уч комфорали плиталарга мўлжалланган баллонлардан фойдаланиш ғоятда қулай. Уни ўрнатиш учун қўшимча трубалар керак бўлмайди.

Станция бошлиғи бизни цехлар иши билан бир-бир таништирди. Ҳаммаёқ ярақлайди. Полларга облицовка плиталари қопланган. Деразалар ёнига эса хушбўй гуллар қўйилган. Фонтанчалардан отилиб турган зилол сув кишининг баҳри-дилини очади. Станция ҳовлиси-чи? Яна ҳам гўзал. Тартиб билан текис қилиб экилган олма кўчатлари бу йил ҳосилга кирибди. Ишкомлардаги узумлар эса саргайиб ётибди. Йўлка бўйлари майсазор ва гулзор.

Газчилар мана шундай хуштабиат жойда меҳнат қилишяпти. Эрта саҳарлаб цехларда тайёрланган ёқилғи баллонларга жойланиб машиналарга ортилади. Ҳар тонг юзлаб баллонлар жойланган 50 машина пойтахтга ва районларга равона бўлади. Улар хонадонларга ёқилғи улашади. Бу баллонлар овқатимизни пиширади, чойимизни қайнатади. Оналаримиз, опа-сингилларимизнинг меҳнатини ўн карра енгиллаштириши ва ошхонанинг озода сақлашини айтмайсизми. Ҳар куни қозон қайнатганда уй бекалари газчиларимизга ўн бор раҳматлар айтишади. Ҳа, станция коллективи одамларга қулайлик туғдириб, эл-юртнинг раҳматига сазовор бўляпти. Уларнинг юзи ёруғ. Корхонада саккиз ойлик топшириқ ортиғи билан адо этилди. Азаматлар тагин ҳам тезроқ ва сифатли ишлашга ҳаракат қилишяпти.

Ж. НОСИРОВ,
Тошкент газ қуйиш станцияси.

Суратда: станция старший мастери Х. Рўзиматов, газ қуювчилар К. Чалова ва Т. Тоиров ўртоқларни кўриб турибсиз.

ҲАЁТ ҚОН ТОМИРИ

Саратов — Москва, Бухоро — Урал, Ўрта Осиё — Марказ, Тюмень — Марказ... Буларнинг ҳаммаси «зангори ёқилғи» магистралларидир. Шуларнинг ҳар қайсиси эса газ саноатини ривожлантиришда янги бир босқич.

Суҳбатдошимиз — СССР Газ саноати министрининг биринчи ўринбосари Михаил Васильевич Сидоренко бундай дейди:

— Биз ишни нимадан бошлаган эдик? СССРдаги биринчи магистрал газ қувури Саратов — Москва ўртасидаги 800 километрли ер ости трассаси эди. Уни урушдан кейин орадан кўп ўтмай — 1946 йилда ётқизганмиз. Қувур пойтахтга қарийб 500 миллион кубметр газ келтириб турди. Ҳозирги тасаввурларга қараганда бу — озлик қилади.

Михаил Васильевич таққослаб кўрсатиш учун шундай бир мисол келтиради. Ҳозир Тюмень — Марказ — Урал — Балтика бўйи ўртасида қувурларнинг улкан бир системаси лойиҳалаштирилмоқда. Шу қувур орқали ҳар йили Саратов — Москва магистралига нисбатан 130 баравар кўп газ оқиб туради.

Мен М. В. Сидоренкодан беш йилликнинг бошқа газ трассалари ҳақида гапириб беришни илтимос қилдим.

— Шу давр ичида Ўрта Осиё — Марказ, Бухоро — Тошкент — Фрунзе — Олмаота, Белоусово — Ленинград, Одесса — Кишинев, Глебовка — Симферополь, Тумус — Якутск — Бестях ўртасида 25 минг километрдан ортиқ қувурлар ётқизилади. Ўрта Осиё — Марказ ўртасидаги икки қаторли газ магистрали шу системалардан энг каттаси бўлиб, 6600 километр масофа оша Москвага етиб келади.

Ер остидаги газ омборлари йил мавсумларида, кунлар, ҳафталар ва соатларда «зангори ёқилғи»ни бир меёрда ишлатмаслик проблемасини муваффақиятлироқ ҳал этишга имкон беради. Ҳозир Москва, Ленинград ва Киев атрофида шундай омборлар ишлаб турибди. Беш йилликда Свердловск, Рига, Минск, Тошкент, Вильнюс, Череповец, Брянск яқинида ер ости омборлари вужудга келтириш мўлжалланади.

Бизнинг планларимиз реал асосга эга, дейди Михаил Васильевич, Совет Иттифоқида газнинг бениҳоя катта запаслари бор. Бу запаслар мисли кўрилмаган рақам билан ўлчанади — 60 триллион кубметрдан ортиқдир.

А. ПЕТРУХИН
(ТАСС мухбири).

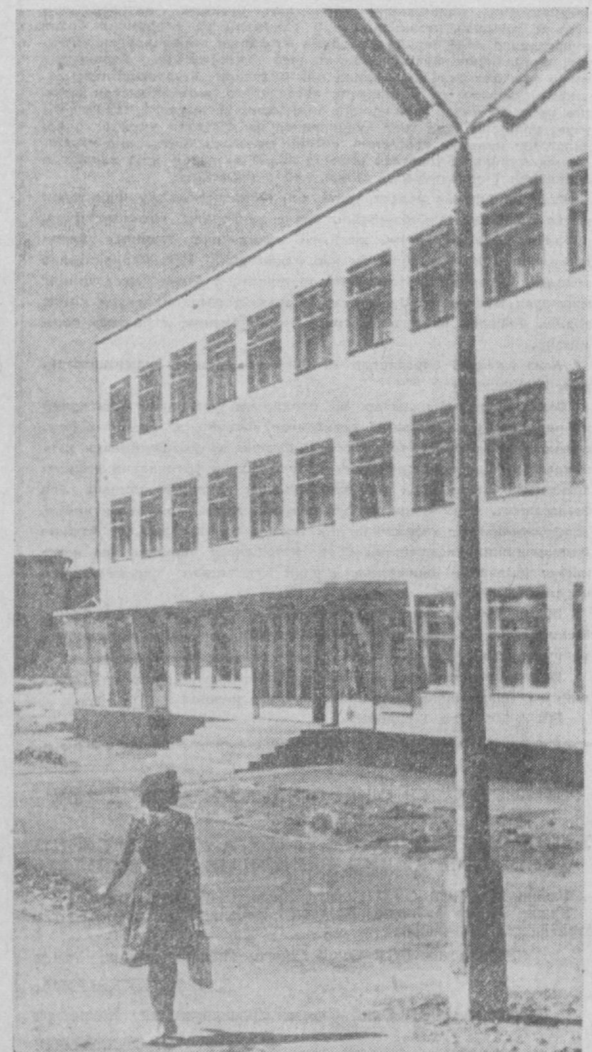

Чирчиқ шаҳрининг Мир кўчасида аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш уйи қурилиб фойдаланишга топширилди.
Суратда: маиший хизмат кўрсатиш уйининг кўриниши.
М. Нуриддинов фотолари.

ЧЕТ ЭЛЛИК ЁШЛАР ТОШКЕНТДА ЎҚИЙДИ

Республикамиз пойтахтида барча совет кишилари қатори чет эллик гражданлар ҳам билим олишади. Турли миллатга мансуб бўлган, турли қитъа ва мамлакатлардан келган билимга ташна йигит-қизлар Тошкент олий ўқув юртларини битириб, ўз юртларига малакали мутахассис бўлиб борадилар.

Четэллик гражданлар олий ўқув юртларимизга кириб ўқишдан аввал тайёрлов факультетида таълим олишади. Тошкент Давлат университетида ана шундай тайёрлов факультети 1961 йил сентябрида ташкил қилинган эди. Шундан бери ўтган давр ичида бир неча юз аспирант, стажер ва студент шу факультетни битириб чиқди. Улар 21 мамлакат вакиллари эди. Бу йилги ўқув йилида факультетимизда 12 мамлакатдан келган аспирант, стажер ва студентлар таълим олди. Улар орасида Афғонистон, Кения, Ҳиндистон, Гана ва бошқа мамлакатлардан келган ёшлар ҳам бор.

Тайёрлов факультети чет эл гражданларидан СССР олий ўқув юртлари ва техникумларида ўқиш учун бўлғуси студентларни тайёрлайди.

Факультетнинг рус тили кафедраси чет эл гражданларини рус тилида сўзлашиш ва ёзишга, унинг грамматик қонун-қоидаларини эгаллашга ўргатади. Кафедра малакали ўқитувчилар билан таъминланган бўлиб, улар чет эллик ёшлар билан ишлашда катта тажрибага эгадирлар. Бу кафедрада ўқув кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган методика ҳамда фонетика кабинети, ленгафон ва овоз ёзиб олиш студиясидан иборат техника воситалари кабинети, шунингдек кино зали мавжуд. Рус тили ўргатишда тўрт-олти кишидан иборат группаларда дарслар ўтказилади. Студентлар аудитория машғулотларидан ташқари лаборатория ишлари ҳам олиб борадилар, рус тилини ўрганишга ёрдам берадиган машқларни бажарадилар. Факультетнинг ўқув-календарь планига тарбиявий аҳамиятга эга бўлган суҳбатлар текстлари ҳам киритилган.

Умумий таълим фанлари кафедрасида эса, чет эллик студентлар математика, физика, химия, биология, чизмачилик ва физкультура бўйича билим оладилар. Бу кафедрада қатор кабинет ва лабораториялар ҳам ташкил этилган.

Ижтимоий фанлар кафедраси эса, студентларни Совет давлатининг тарихи билан таништиради. Гарчи чет эллик аспирантлар ва стажерлар учун «Совет Иттифоқи» курсини ўқитиш ўқув планида кўзда тутилмаган бўлса ҳам, улар шу курс бўйича лекциялар тинглаш истагини билдирдилар. Уларнинг бу таклифи амалга оширилди.

Тайёргарлик факультетида таълим олаётган чет эллик студентлар совет кишиларининг ҳаёти, уларнинг меҳнати, маданияти билан жуда қизиқадилар. Шу мақсадда улар учун экскурсиялар, кечалар, суҳбат ва учрашувлар, кино ва театрларга маданий юришлар тез-тез уюштирилади. Экскурсиялар вақтида студентлар саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, олий ўқув юртлари, мактабларда бўлишади. Студентларимиз Ўзбекистон фан ва маданиятининг таниқли арбоблари билан ҳам кўп марта учрашишган. Буларнинг ҳаммаси турли мамлакат ёшларини бир-бирлари билан яқинлаштиришда, уларни халқлар дўстлиги ва интернационализм руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнайди.

Ҳозирги вақтда факультет студентлари Иттифоқнинг дам олиш уйларида ва спорт соғломлаштириш лагерларида дам олишяпти. Факультетни битириб чиққанлар эса сентябрь ойида СССРнинг турли шаҳарларидаги олий ўқув юртлари ва техникумларига жўнаб кетадилар, у ерда ўқишни давом эттирадилар.

Факультетни битириб чиққан студентлар рус тилини пухта ўргатганликлари ҳамда ажойиб меҳмондўстликлари учун совет дўстларига қизғин миннатдорчилик изҳор қилишмоқда.

Ҳиндистондан келган аспирант Кумар Саха ўз ватанига дам олиш учун жўнаб кетаркан, барча студентлар номидан бундай деди: «Орадан бир неча йил ўтади ва биз СССР да ўқишни тугаллаб, ўз мамлакатимизга мутахассис бўлиб борамиз. Лекин, биз ҳеч қачон ўз ўқитувчиларимизни унутмаймиз. Совет дўстларга чуқур ҳурмат ва миннатдорчилик ҳиссини қалбимизда сақлаб қоламиз».

А. ҚОСИМОВ.
Тошкент Давлат университети тайёрлов факультетининг декани.

ЎҚУВЧИЛАР УЧУН

Тошкентдаги «Юлдуз» фирмасининг 1-филиали мактаб ўқувчиларининг энг ҳаяжонли куни — 1 сентябрга муносиб совғалар ҳозирлади. Ҳа, филиал тикувчилари ўқувчиларга кўплаб мактаб формалари тикиб бериш мажбуриятини олган эдилар. Улар бу ваъдаларининг устидан чиқдилар.

Ҳозирнинг ўзида ўғил болалар учун 8050 дона, қиз болалар учун эса 11.700 дона кўйлак, 7200 дона фартук тикиб берилди.

Тикувчилардан В. Исмоилова, Х. Назарова, Г. Ҳомидова ва бошқалар ўқувчилар формаларини тикишда айниқса бошқаларга ўрнак бўлдилар.

С. СУЛТОНОВ.

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

ДЎСТИМ — ФАХРИМ

Бугун дам олиш куни бўлганлиги учун командирдан рухсат олиб, дўстим Ражабни кўриб келишга қарор қилдим. У мен хизмат қилаётган қисмдан эллик чақиримча нарида ўз бурчини ўтаяпти.

Ражаб хизмат қилаётган қисмга етиб келганимда қуёш тиккага кўтарилган, дарахтзорлар орасидан солдатларнинг қўшиқлари эшитиларди. Навбатчи Ражабни чақириб келди. Қучоқлашиб кўришдик. Дўстимга тикиламан-у унинг нури-дийдасида бутун қишлоғимни, қариндош-уруғларимизни, дўстларимни кўргандек бўламан. Ражаб билан бирга ўқиганмиз, мактабни ҳам бирга битирганмиз.

Ҳарбий ҳаёт уни анча ўзгартириб юборипти, тўлишипти, кучига куч қўшипти. Анча суҳбатлашиб ўтирдик. Ленин хонасида унинг расмини аълочи солдатлар қаторида кўриб, энди табриклаб турган эдим, старшина кириб келди. Ражаб у билан мени таништирди. Старшина мен билан сўрашгач:

— Дўстинг билан фахрлансанг арзийди. У қисмимизда энг аълочи солдатлардан ҳисобланади. Рота комсомолларининг етакчиси, иккинчи класс шофери, жонкуяр коммунист. Намунали хизматлари учун командирликнинг 28 марта ташаккурига сазовор бўлган, — деди.

Ўша куни қисмимга хурсанд бўлиб қайтдим. Хурсанд бўлмай бўладими, ахир! Эртасига қишлоққа, дўстим Ражаб оиласига мактуб ёздим. Ўшандан бери Ражаб Багиров мен хизмат қилаётган қисмга, мен эса унинг олдига тез-тез бориб-келиб турамиз.

Ф. ЗИЁДУЛЛАЕВ,
солдат.

ШИФОКОР

Босимбек куни билан тинчимади. Ҳаво салқин бўлгани учунми, роса меҳнат қилди. Кейин эса, дам олиш учун майса устида ёнбошлади.

Кеч кирганда казармага қайтиб ювинди, овқатланиб ухлашга ётди. Шу куни у ухламай чиқди. Унг кўкрагида пайдо бўлган оғриқдан нафас олиши қийинлашди, кетма-кет йўталаберди, боши оғриб, иситмаси чиқди. Эрта билан дўстлари уни қисм медицина пунктига олиб борди. Беморни бош врач А. Абрамов диққат билан синчиклаб текширди: фонедоскоп ёрдамида ўпкадаги ўзгаришларни аниқлади, тана ҳароратини ўлчаб кўрди. Босимбекнинг ўпкаси яллиғланган экан. Шифокор беморга дарҳол пенициллиндан укол қилди. Палаткага жойлаштириб, ўзи даволай бошлади.

Тажрибали ва меҳрибон шифокор қўлида дардига даво топган Б. Олимхонов кўп ўтмай соғайиб чиқди. Босимбек Анатолий Николаевич билан хайрлашар экан, унга қайта-қайта миннатдорчилик билдирди.

Медицина хизмати лейтенанти шифокор Анатолий Абрамов бундай ширин каломларни жуда кўп эшитган. Уни қисмда «солдатлар шифокори» деб аташади. Бирор киши бетоб бўлиб қолгудек бўлса тортинмай унга «ўртоқ лейтенант»... деб мурожаат қилишаверади. Ўзбекистонлик солдатлар Жаббор Эгамназаров, Атимбой Ахилбековлар ҳам А. Абрамов қўлидан дардига шифо топишган.

— Хизматингиз давомида ҳар бирингизнинг соғлом, бақувват, бардам бўлишингизни таъминлаш менинг асосий бурчимдир, — дейди камтарлик билан А. Абрамов солдатларга. Медицина хизмати лейтенанти малакали мутахассислардан консультациялар олиб туради, изланади, ўқийди, меҳнатдан қочмайди. Шунинг учун ҳам уни ҳамма ҳурмат қилади.

И. НОРМАТОВ,
солдат.

Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

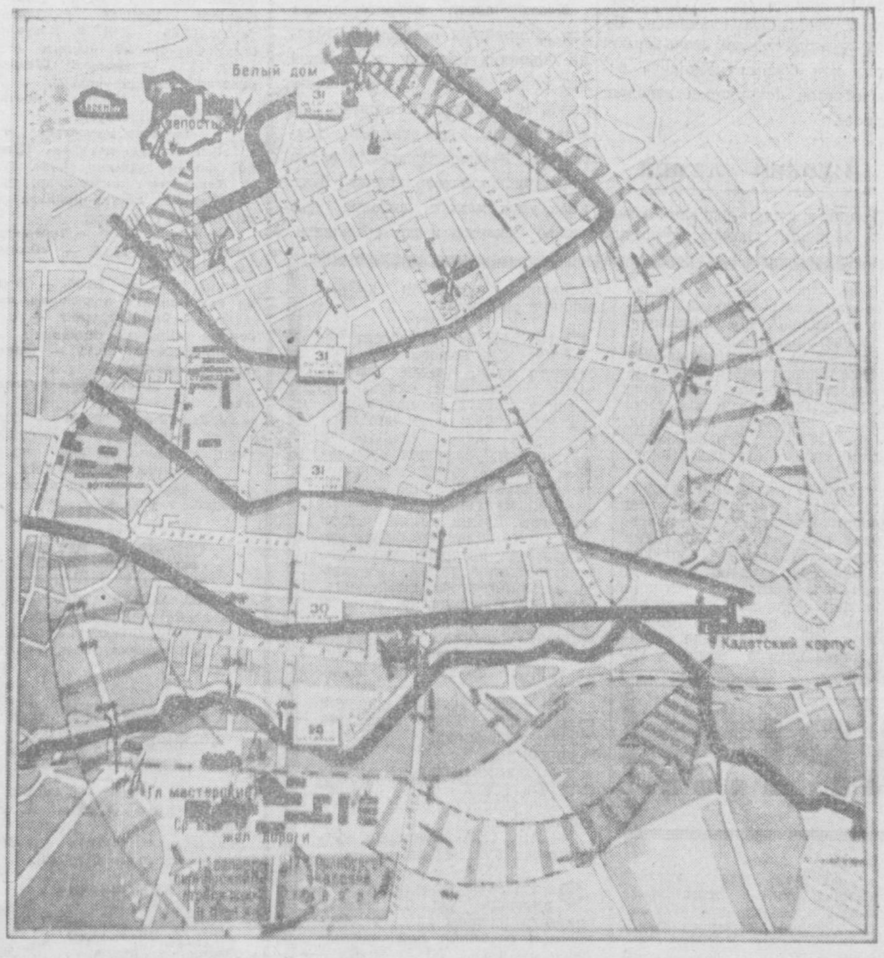

Тошкентда бўлган Октябрь жанглари схемаси.

Ҳозир бутун мамлакат бўйлаб икки буюк сана— В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ғалаба қозонган Улуғ Октябрь социалистик революцияси буюк Ленин даҳоси ва башоратининг, у тузиб вояга етказган, курашларда чиниққан Коммунистик партия сабот-матонати ва ташкилотчилигининг мевасидир.

Коммунистик партиямиз жаҳонни титратган ўша тарихий Октябрь кунларида Владимир Ильич тутқазган зафар байроғини ҳамон баланд тутиб, халқимизни ғалабалардан ғалабаларга олиб бормоқда, коммунизм чўққиларини дадил забт этиш сари бошламоқда. Мамлакатимиз эришган барча оламшумул-тарихий зафарлар, тараққиётимизнинг коммунизм уфқлари аниқ кўриниб турган ҳозирги босқичи ҳамиша барҳаёт В. И. Ленин номи билан, Улуғ Октябрь билан чамбарчас боғлиқдир.

Республикамиз, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари буюк тарихий саналарни муносиб кутиб олиш учун ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар, КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун ишчанлик билан курашмоқдалар. Айни вақтда улар қаҳрамонликларга тўла революцион ўтмишимизни, Октябрь кунларида туғилиб келаётган янги дунё билан чиркин капитализм ўртасидаги ҳаёт-мамот курашини, ҳозирги бахтли ҳаётимизни деб кекса авлод кўрсатган матонат ва жасоратни зўр фахрланиш ҳисси билан эсга олмоқдалар.

Ушбу саҳифа материаллари Туркистондаги социалистик революциянинг ёрқин дебочаси—Тошкентдаги Октябрь воқеаларини кўз ўнгимизда гавдалантиради. Тошкент Туркистон ўлкасининг саноат ва маданият маркази эди. Унинг ишчилари ғоят катта куч бўлиб, ҳокимиятни ўз қўлларига олишга ва халқ оммасини ўз орқаларидан эргаштириб боришга қодир эдилар. Тошкент пролетариати давр тақозо қилган ана шу шарафли бурчни большевиклар партияси раҳбарлигида ажойиб равишда бажарди.

„ТОШКЕНТДАГИ ВОҚЕАЛАР“

«Мустабид ҳоким» Керенский юборган Оқ уйдаги сиёсий авантюристлар ва қандай қилиб бўлса ҳам ҳокимиятга ёпишиб олишга уринган кишилар келтириб чиқарган граждандлар уруши Тошкентда бошланиб кетди ва тўрт кун давомида 28 октябрдан 1 ноябргача шаҳар «революцион» генерал Коровиченконинг қонли ҳаммоми ичида азоб чекади.

Бундан аввалроқ Ўлка Советининг аъзолари генерал билан музокаралар олиб борган ва Тошкент Советининг ҳокимият билан алоқани йўлга қўйишга ҳар қанча интилганида ҳам генерал ҳар қанақасига чап бериб, хил-хил тилхатлар ва ваъдалар қилди-ю, лекин унинг кетидан дарҳол ўтакетган юзсизлик билан столга мушт билан уриб:

— Тошкентни қонга ботираман, лекин ўз айтганимни қиламан!— деб бақирди.

Ҳақиқатан қонхўр генерал ўз дўқини амалга оширди: ҳозиргача тинч бўлиб келган шаҳар кўчаларини қонга белади, бироқ ўз айтганини қила олмади—сиёсий авантюра ва ҳокимият кетидан қувиш ғалаба қилмади—халқ иродаси, хўжайин—халқ ғалаба қилди. Ўз ҳукмдори — халққа қурол кўтаришга журъат қилган «революцион генерал» эса казематга қамаб қўйилди ва у адолатли халқ судини кутмоқда.

«...Тошкентда ишчи, солдат, деҳқон, мусулмон ва қирғиз депутатлари Ўлка Совети ва социал демократлар ва социал революционерлар партиялари Ўлка бюроларининг вакилларидан ташкил топган мувaққат Ўлка ҳокимияти тузилди.

Тошкентдаги гражданлар уруши ана шундай тугади».

«Наша газета»—Ишчи ва солдат депутатлари Совети Ижроия комитетининг органи..

1917 йил 8 ноябрь.

РЕВОЛЮЦИОН БИРДАМЛИК ТИМСОЛИ

Тошкентда хал қилувчи революцион жанглар давом этаётган кунларда турли шаҳарлар ва ўлкаларнинг Советлари тошкентликларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишга ҳаракат қилдилар. Қуйида келтириладиган тарихий фактлар меҳнаткашларда Ленин партияси тарбиялаган революцион бирдамликнинг ёрқин тимсолидир:

● Фароб Совети ишчи ва солдат депутатлари Бутунроссия съездининг ишчилар революцияси ғалабаси ва ҳокимият Советлар қўлига ўтганлиги тўғрисидаги телеграммани эшитиб, ишчи ва солдат депутатлари Петроград Советининг бу ишини тўғри деб ҳисоблашга қарор қилди. Ишчи ва солдатларнинг Тошкентдаги чиқишлари ва кушкаликларнинг Тошкент Советига ёрдам бериш тўғрисидаги қарорлари хусусида фаробликлар қуйидаги резолюцияни қабул қилдилар: «Коровиченконинг хатти-ҳаракатларидан ғазабланган ва ёрдамга отланган Кушка гарнизонининг ҳаракатини бизнинг қарашларимизга тўла жавоб беради деб ҳисоблаган ҳолда, линиядан ҳаракатдаги составни шошилинч равишда кушкаликларга бериш тўғрисида буйруқ беришни ва Фароб райони территориясида йўл хавфсизлиги чораларини кўришни илтимос қиламиз». 1 Қизил—Арват темир йўл район Совети 30 октябрда бош комиссар Коровиченконинг қуролли чиқиши тўғрисидаги телеграммани муҳокама қилиб, уни дарҳол қамоққа олишни талаб этди.

● Янги Бухоро ишчи ва солдат депутатлари Советининг комитети Тошкент воқеалари тўғрисида маълумот олгач, барча демократик ташкилотларнинг бирлашган мажлисини чақирди. П. Полтарацкий бошчилигида Революцион комитет сайланади. Комитет 29 дан 30 октябрга ўтар кечаси бутун ҳокимият ўз қўлига ўтганлигини эълон қилади ва контрреволюцияга қарши кураш учун зарур тадбирларни қабул қилади.

Революцион комитет революцияни сақлаб қолиш учун курашувчиларни қизғин табриклади ва янгидан ташкил этилган Революцион комитет тимсолидаги янги Бухоро демократияси ҳар доим Тошкент Советини қўллаб-қувватлашга тайёрдир деб ваъда берди.

● Солдат ва ишчи депутатлари Мерв Совети 30 октябрдаги шошилинч мажлисида, Кушка Совети вакиллари иштирокида, жуда кўп халқ олдида Тошкентдаги жангларни дарҳол тўхтатишни талаб этишга қарор қилди. Шу билан бирга йиғилишнинг барча қатнашчилари генерал Коровиченконинг ҳатти-ҳаракатларига қарши ўз норозиликларини билдирдилар, унга ишончсизлик билдириб, уни дарҳол Доррер билан биргаликда комиссар постидан узоқлаштиришни талаб қилдилар.

● Солдат ва ишчи депутатлари Чоржуй Совети генерал Коровиченконинг тошкентлик солдат ва ишчиларни калтаклашни дарҳол тўхтатишини талаб этди.

● 31 октябрда Каттақўрғонда тўпланган шошилинч мажлисда барча демократик ташкилотларнинг вакиллари қатнашиб, Тошкентдаги революцион демократия томонига ўтишга бир овоздан қарор қилдилар. Сайланган Революцион комитет Вақтли ҳукумат қўйиб қўйган мансабдорларни ўз ўриндан четлатиш тадбирларини белгилади.

● Ишчи депутатлари Асхобод район Совети Тошкентдаги вазиятни муҳокама қилиб, ишчи ва солдатларни отишга тоқат қилиб туриш мумкин эмаслигини кўрсатди ва бу ишда айбдор бўлганларни судга беришни талаб этди.

Кушкаликларнинг телеграммасини эшитиб Асхобод депутатлари уларнинг чиқишларини табрикладилар, революция хоинлари билан курашда кушкаликлар ва тошкентликларни актив қўллаб-қувватлашга ваъда бердилар.

Шундай қилиб, темир йўл станцияларига туташ ва пролетар ядросига эга бўлган кўпгина шаҳарларда ишчилар оммаси ҳокимиятни Советларга беришни ёқлаб чиқдилар. Бу курашда Тошкент ишчилари авангард, зарбдор отряд вазифасини ўтадилар. Тошкент эса Туркистонда социалистик революциянинг ўчоғи бўлди.

АҲОЛИГА ХИТОБНОМА

1917 йил 1 ноябрь

Уртоқлар ва гражданлар!

Контрреволюция жинояткорона бошлаган, халқ озодлигига тажовуз қилган гражданлар уруши тунги соат 12 да демократиянинг ғалабаси билан тугалланди.

Улка Советининг Ишчи ва солдат депутатлари Совети ижроия комитетининг қамоққа олинган аъзолари озод қилинди.

Вақтли ҳукуматнинг Туркистон комитети аъзолари қамоққа олинди. Прапоршчиклар мактаби қуролсизлантирилди.

Бундан буён ҳокимият тўғрисидаги масала Умумроссия масштабида ҳал этилгунига қадар шаҳарда ҳокимият Улка Совети, Ишчи ва солдат депутатлари Тошкент Совети ижроия комитети ва Ҳарбий Совети қўлида бўлади. Мазкур ташкилотлар Тошкент шаҳри аҳолисини осойишталикка чақирадилар ва ўзларининг одатдаги ишларини бажаришга киришишни таклиф этадилар.

Аҳолига жиноятчи Вақтли ҳукуматнинг Туркистон комитети томонидан тарқатилган қуролни қайтариб бериш таклиф қилинади. Қуроллар Озодлик уйида ижроия комитетининг навбатчи аъзосига топширилсин.

Шунингдек, қуролларни шу иш учун вакил қилинган патрулларга ҳеч сўзсиз топширишни сўраймиз. Патрулларга аҳоли билан хушмуомалада бўлиш зарурлиги тўғрисида кўрсатмалар берилган.

Шаҳарда тартиб ва аҳоли тинчлигини сақлашни қуйида имзо чекувчи ташкилотлар ўз устларига олдиларким, бу ташкилотлар гражданларнинг тўла-тўкис қўллаб-қувватлашлари билан жуда тез вақт ичида батамом осойишталикка эришишга умид билдирадилар.

Ишчи ва солдат депутатлари ўлка Совети.

Ишчи ва солдат депутатлари Тошкент Совети ижроия комитети.

Ҳарбий Совет.

КУРАШ ЙИЛЛАРИ

1916 йили кўпчилик қаторида мен ҳам мардикорликка сафарбар қилиндим. Россиянинг қаҳратон қиши шароитида ишлаш серқуёш ўлкада ўсган мен каби ўзбеклар учун ниҳоятда оғир бўлди. Мен Нижний Новгороддаги тахта тилиш заводида ишладим. Рус ишчилари билан суҳбатлашганимизда, доим оғир аҳволдан қандай қутилиш тўғрисида ўйлар эдик.

1917 йил февраль революцияси ғалабаси тўғрисидаги хабарни эшитгач, рус ишчилари билан бирга «Долой самодержавие!» деб ёзилган плакатларни кўтариб, намойиш ташкил қилдик.

Орадан бир неча кун ўтгач, ўртоқларим билан Тошкентга қайтдик. Тошкентга келган кунимизда, Эски шаҳардаги масжиди жоме олдида катта митинг чақирилган эди. Уйга бормай, тўппа-тўғри митинг бўлаётган тарафга бурилдик. Бу ерда оломон жуда кўп. Нотиқнинг сўзи зўрға эшитилар эди. Яқинроқ келиб қулоқ солсам, нотиқнинг оғзидан, ҳуррият бўлди, лекин большевиклардан эҳтиёт бўлиш керак, агар улар ҳокимиятни қўлга олишса, давлатингизга, хотин-қизларингизга, уйингизга ҳам эга бўла олмайсиз деган сўзлар чиқарди. Бу ҳунук гаплар халққа ёқмади, шекилли, йиғилган оломон тез тарқалиб кета бошлади.

Бу воқеадан бир оз вақт ўтгач, Эски шаҳарда милиция отрядлари ташкил этила бошлади. Мен эзувчиларга, бойларга қарши курашиш учун милиция сафига кирган эдим, лекин ўйлаганларим амалга ошмади. «Шўрои ислом» вакиллари ва уламолар Мувaққат ҳукуматнинг Туркистон комитети билан тил бириктириб, эски тартибларни сақлаб қолишга уриндилар. Подшо амалдорларининг кўпчилиги ўз ўрнида қолиб, аҳолини эзишни давом эттирди. Мен ҳақиқий кураш йўлини топа олмаганлигим учун афсусландим. Шу даврда юрагимдаги дардларни бирор кишига айтишга ботина олмасдик.

Кўнглимдаги бу муаммонинг ечилишида Очил Бобожонов деган кишининг роли катта бўлди. У ҳар куни кечаси темир йўл тарафидан уйига кетаётганида мен турган пост олдидан саломлашиб ўтар эди. Бир куни Очил ака рус ишчиси билан келди. У мендан, Саидмурод, чойингиз борми, деб

сўради. Мен югуриб бориб чой топиб келдим. Чой устида ҳалиги рус ишчиси менинг кимлигимни сўради. Мен унга яқинда мардикорликдан қайтиб келганлигимни, Мувaққат ҳукумат ва «Шўрои ислом» тарафдорларининг сиёсати менга ёқмаганлигини айтдим. Шунда ҳалиги ишчи менинг елкамга қоқиб, бу ярамас ишлар узоққа бормайди, адолатсизликларга хотима берамиз, деди. Шу суҳбатдан кейин Очил ака мендан сир яширмайдиган бўлиб қолди.

1917 йил октябрь ойининг иккинчи ярмида Тошкентдаги вазият кескинлашди. Генерал Коровиченко ўзининг контрреволюцион ҳаракатларини очиқдан-очиқ амалга ошира бошлади. 28 октябрь куни Тошкент Бош темир йўл устахонаси ишчилари, темир йўлчилар ва революцион солдатлар қўлларига қурол олиб, Мувaққат ҳукуматга қарши қуролли қўзғолон кўтардилар. 27 октябрдан 28 октябрга ўтар кечаси янги шаҳарда отилган ўқ товушлари бизга эшитилиб турди. 28 октябрь куни Шайхантовур даҳасининг комиссари Каттахўжа Бобохўжаев Ўрдада отда кетаётганида дайди бир ўқ тегиб ўлди. Шундан кейин мени вақтинча Шайхантовур даҳаси комиссари қилиб тайинлашди. Янги шаҳарда қуролли кураш ниҳоятда кескинлашиб кетганлигини билиб, биз ҳам биродарларимиз — рус ишчиларига ёрдамлашиш учун тайёргарлик кўра бошладик.

Эски шаҳар территориясига Коровиченко кучларини ўтказмаслик учун Қорёғди маҳалласидаги кўчада, баррикада қурдик. Бизга маҳалла аҳолиси актив ёрдамлашди.

Баррикадалар қураётганимизни кимдир «Шўрои ислом» бошлиқларига етказибди. 30 октябрь куни мен бир иш билан Шайхантовур касалхонаси олдига келган эдим, кетимдан от чоптириб Мунаввар қори, Саму қори, Ҳасан қори ва бошқалар етиб келишди. Мунаввар қори менга, қалъадаги ҳарбий кучларнинг аҳволи танг бўлиб қолганлиги учун барча милиционерларни тўплаб уларга ёрдамга боришни таклиф этди. Мен уларнинг таклифини рад этиб, юнкерлар ва прапоршчикларга ёрдамлашиш у ёқда турсин, уларга қарши курашишга тайёргарлик кўраётганимизни айтдим. Бу жавобимдан кейин улар ҳеч нарса демай, қайтиб кетдилар. 31 октябрь куни эрталабдан бошлаб Коровиченконинг қалъадаги ҳарбий кучлари ишчилар ва революцион солдатларнинг ҳужумига бардош беролмай, Эски шаҳарга томон чекина бошлади.

Биз 31 октябрда кечгача чекинаётган юнкерлар ва прапоршчикларни тўхтатиб, қуролсизлантирдик.

Шу куни ишчилар ва революцион солдатлар шаҳар қалъасини ишғол қилди, генерал Коровиченко қамоққа олинди. Ҳокимият бойлар, помешчиклар ва капиталистлар қўлидан ишчи-деҳқонлар қўлига ўтди. Биз ана шу буюк ғалабага ўзимизнинг кичик ҳиссамизни қўшдик.

Саидмурод ТОШХЎЖАЕВ,
1918 йилдан бери КПСС аъзоси.

ОКТЯБРЬ АРАФАСИДА

1917 йил бошларида камбағалларнинг аҳволи ниҳоятда оғирлашди, турмуш шароити кундан-кунга қийинлашарди. Шу кезларда мен Охунгузардаги Ғанибойвачча деган читфуруш қўлида хизматчи эдим.

1917 йил Февраль революциясидан сўнгги кунларнинг бирида Эски шаҳарда «ишчи, хизматчи ва приказчиклар союзи» ташкил этилганлиги тўғрисидаги хабарни эшитдим. Бу — Эски шаҳар территориясида даставвал ташкил этилган касаба союзларидан бири эди. Мен бир неча ўртоқларим билан шу союзга аъзо бўлиб кирдим. Союз правлениеси Эски Жувадаги банк биноси олдида жойлашган эди. Союз бошлиқлари Саидгани ва Абдуқаюм деган приказчиклар эди. Улар союз тузишдан анча илгариёқ ишчи ва хизматчилар орасида ташвиқот ишлари олиб бориб, касаба союзлари меҳнаткашларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш учун зарурлигини тушунтирган эдилар. Союз правлениеси томонидан амалга оширилган баъзи бир тадбирлар натижасида уларнинг обрўси анча кўтарилди. Камбағал меҳнаткашлар союзга кўплаб аъзо бўла бошладилар. Союз кенгайиб, аъзоларнинг сони анча кўпайганидан кейин ундан Эски шаҳардаги баъзи касаба союзлари ажраб чиқа бошлади.

Меҳнаткашларнинг касаба союзларига бирлашишига маҳаллий буржуазия ва руҳонийлар қўл қовуштириб қараб ўтирмади. Улар «Шўрои ислом», «Уламо» сингари реакцион группалар ташкил этишди. Натижада эски шаҳар территориясида синфий кураш кескинлашиб кетди.

Аҳолининг талай қисми саводсиз, дин зулматида бўлганлиги учун «Шўрои ислом» ва «Уламо» ташкилотларининг маҳаллий аҳоли ўртасидаги таъсири ҳам анча кучли бўлганини эслатиб ўтиш керак. Бу аҳвол маҳаллий буржуазия вакилларига қарши кураш олиб боришни биринчи даврларда анча қийинлаштирди.

«Шўрои ислом» вакиллари билан бўлган кураш шаҳар думасига бўлган сайловлар даврида янада кескинлашди. Тошкентнинг 4 даҳасида «соққа» ташлаш бошланди (сайлов қоғози думалоқ қилиниб яшикчага ташланарди. Буни аҳоли «соққа» ташлаш деб атаган).

Союзга аъзо бўлиб кирганимдан бир оз кейин бир ўртоғимдан Эски шаҳарда большевиклар борлиги тўғрисидаги хабарни эшитдим. Лекин орамизда буржуа интеллигентлари кўп бўлганлиги учун союзимиз бошлиқларининг большевиклар билан алоқаси унча мустаҳкам бўлмаган бўлса керак. Дума сайловларидан кейин уламолар большевикларга, меҳнаткашларнинг касаба союзларига қарши курашни яна ҳам кескинлаштирдилар. Улар большевикларнинг таъсири халқ орасида кенгроқ ёйилишидан қўрқар, кишиларнинг диний туйғуларидан фойдаланишга уринар эдилар.

1917 йилнинг ёзига келиб «Шўрои ислом» ва «Уламо» вакилларигагина эмас, балки ўз союзимиз ичидаги буржуа вакилларига ҳам қарши кураш олиб боришга тўғри келди. Союздаги ишчилар билан приказчиклар ўртасидаги қарама-қаршилик кундан-кунга кескинлаша бошлади. Ишчилар эксплуататорлар тузумини тамом йўқотиб ташлашни талаб қилса, приказчиклар мавжуд тузумга ўзгартишлар киритишнигина исташарди. Приказчикларнинг кўп сиёсий масалаларда тутган позицияси, «Шўрои ислом» позициясига яқин эди, десам хато қилмайман. Лекин союзда ишчилар кўпчиликни ташкил қиларди. Шунинг учун ҳам приказчиклар союз ишига контрреволюцион тус бера олмадилар.

1917 йил ёзи. Хадрада эски шаҳардаги барча ташкилотлар, шу жумладан бизнинг союзимиз ва бинокорлар союзи иштирокида катта митинг чақирилди. Митингга кўп одам йиғилди. Сўзга чиққан уламолар Туркистонни Россиядан ажратиб олиш масаласини ўртага ташладилар. Саму қори, Бадриддин аълам ва бошқалар ҳам сўзга чиқиб, уламоларнинг таклифини маъқуллаганлари ҳануз эсимда турибди. Бинокорлар союзининг вакиллари бу таклифга кескин қарши чиқдилар, улар, биз Россиядан ажрашни хоҳламаймиз, балки рус ишчилари билан бирга ишлашни ва курашишни хоҳлаймиз, дедилар. Бинокорлар союзининг бошлиқларидан бўлган Султонхўжа Қосимхўжаев сўзга чиққанида ҳамма жим бўлиб қолди. У уламоларнинг таклифларини кескин қоралаб, рус ишчилари билан бўлган алоқани мустаҳкамлаш зарурлигини уқдирди. Шундан кейин катта тўполон бошланди ва митинг бузилди. Уламолар ўз таклифларини ўтказа олмади. Йиғилган кишилар тарқаб кетди.

1917 йил 1 ноябрь куни Тошкентда Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонди. Большевиклар раҳбарлигида олиб борилган синфий жангларнинг ажойиб самараси эди бу. Ушбу ғалабага ишчиларнинг оммавий ташкилоти —касаба союзлари ҳам муносиб ҳисса қўшди.

1918 йил бошларида Эски шаҳарда большевиклар ва сўл эсерларнинг партия ташкилотлари очилди. Шу йил июнь ойида союзимиз аъзоларидан 7 киши большевиклар партияси сафига аъзо бўлиб кирди.

Раҳим ШЕРМУҲАМЕДОВ,
1918 йилдан КПСС аъзоси.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Кўл бўйида ўтириб китоб ўқиш қандай яхши-я!

И. Глауберзон фотоэтюди.

Раҳмат, студентлар

Яқинда пойтахтимиз аҳолиси Харьков шаҳридан келган 130 студентни қизғин кузатиб қолди. Улар зилзила оқибатларини тугатишга ёрдамлашиш учун Тошкентга келишган эди. Студентлар асосан пойтахт кўчаларига трамвай излари ётқизишда қатнашдилар. Улар қўли билан қурилиш кўчасини Високовольт массиви билан боғловчи улкан линия яратилди. Азаматлар кунлик топшириқларини 200 процентга етказиб адо этишди.

Харьковлик студентлар бошлаган ишни шаҳар бинокорлари давом эттиришяпти. 9-трамвай линияси яна уч километрга чўзилиб Қозоғистон, Белоруссия ва Москва бинокорлари ишлаётган участкаларга етказилмоқда. Келажакда дўстларимиз яратаётган турар-жойларга кўчиб келувчилар учун бу ғоятда катта қулайлик бўлади.

Саломатлик цехи

Бинокорлар завод территориясида тўрт қаватли улкан корпус бунёд этишга киришдилар. Бу ерда фақат дори-дармон тайёрланади. Янги бинонинг ишга тушиши билан Тошкент фармоцевтика заводида маҳсулот тайёрлаш икки бараварга кўпаяди.

Шунингдек, заводда зилзиладан зарар кўрган хоналар қайта реконструкция қилиниб, рутин тайёрлайдиган цех яратилди. У октябрь ойидан бошлаб маҳсулот ишлаб чиқаришга киришади. Бу ерда ҳозирланадиган дори-дармон билан қон босими касаллиги билан оғриган беморларни даволаш мумкин.

Ажойиб лампа

Тошкент шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли «Электробитприбор» заводи коллективи ажойиб лампа ишлаб чиқара бошлади. Унинг оёғи учта бўлиб, уйнинг истаган бурчагига қўйиш мумкин. Яқин кунлар ичида чиройли қилиб ишланган бу ёритгич лампа магазинларга чиқарилади.

Ҳозир завод территориясида қад кўтараётган гальваника бўлими биноси қурилиши тугалланай деб қолди. Унинг ишга тушиши билан маҳсулот сифати тағин ҳам яхшиланади, ассортименти кенгаяди. Корхоналарда булардан ташқари телевизорларнинг 5-канали учун махсус антенна ҳам ишлаб чиқариш йўлга қўйиляпти.

ЛУТФИ АЛ-ХУЛИ

Э-ЭҲ БОЛАКАЙЛАР!...

Лутфи ал-Хули — Миср ёзувчиси ва драматурги.

Лутфи-ал Хули 1952 йил инқилоби арафасида Миср қамоқхонасидаги ҳаётни ёзишга қаратилган, машҳур «Рижол ва ҳадид» ҳикоялар тўпламининг авторидир. У 1963 йилда «Мушкилот» пьесасини ёзди. Асар Қоҳира театрларидан бирида қўйилмоқда.

«Э-эҳ, болакайлар» ҳикояси унинг «Рижол ва ҳадид» тўпламидан таржима этилди.

УНИНГ қамоқхона рўйхатидаги ва еттинчи қаватнинг ўнинчи камераси эшигига қоқиб қўйилган карточкасидаги тўлиқ исми — Исмоил Муҳаммад ал-Ҳадари. Лекин уни очиқликда таниганлар ҳам, қамоқхонада танишганлар ҳам Абу Сибо деб аташади.

Агар сизга қачондир, мана шу Абу Сибо билан кўл бериб кўришиш насиб бўлиб қолса, бу кўришишни бир умр эсдан чиқармайсиз. Унинг бесўнақай кафтига тушган қўлингиз инсон кучи билан эмас, темир исканжа орасида қисилаётгандай бўлади. Ҳар қанча ҳаракат қилганингиз билан қўлингизни тортиб олишингиз амри маҳол. Оғриқдан афтингиз бурушиб, инграйсиз, қичқирасиз. Ана шундан кейингина Абу Сибо қўлингизни бўшатиб: «Э-эҳ, болакайлар!» деб кулиб қўяди.

Абу Сибо эрталаб уйқудан энди уйғонганида ҳам, ухлашга ётаётганда ҳам, ғазаблаганда ҳам, вақти чоғ бўлганида ҳам, бахслашганда ҳам, баъзан чуқур хаёлга толган чоғда ҳам шу «Э-эҳ болакайлар!» иборасини такрорлаб қўярди. Абу Сибо билан учрашиб атиги бир неча соатгина бирга бўлган киши унинг ҳақида бемалол афсоналар тўқий беради. Бировлар Абу Сибони ҳарбий хизматга янги олинган пайтдан билишлари ва у ерда шундай воқеанинг гувоҳи бўлганликларини ишонтириш учун оллоҳ ҳамда барча пайғамбарлар номини тилга олиб, ҳатто қабрда ётган яқин кишиларнинг арвоҳини ўртага солиб онт ичадилар.

Офицерлардан бири уни ўзига шахсий хизматчи қилиб олмоқчи бўлган экан, Абу Сибо кўнмабди. Офицер эса, мажбур қилибди. Шунда Абу Сибо мен қишлоқдан малайлик қилгани эмас, солдат бўлиб хизмат қилгани келганман, деганмиш. Офицернинг фиғони фалакка чиқиб, Абу Сибони бўралаб сўкибди ва дўпослай кетибди. Абу Сибо эса, худди қоятошдек қимир этмай тураверибди. Офицер бўлса унинг олдида ер тепиниб чинқироқ боладек бақирармиш. Бу аҳвол бир неча дақиқа давом этиб, атрофга солдатлар тўпланишибди. Буни кўриб офицер баттарроқ ғазабланибди. У солдатлардан бирининг милтиғини олиб, қўндоғи билан урмоқчи бўлган экан, Абу Сибо қўлидан тортиб олибди-да, тиззасига бир уриб, синдириб ташлабди.

Давлат қуролини ишдан чиқазиб, ҳарбий уставни бузганлиги учун ҳарбий трибунал суди Абу Сибони уч ой муҳлат билан ҳарбий қамоқ-хонага ташлашга ҳукм чиқарибди. Бироқ эртасига эрталаб назоратчи келиб қараса, Абу Сибо ётган камера бўм-бўш эмиш. Дераза олдига тўсилган йўғон темир панжара бузилиб ётганмиш...

Бошқалар эса, қишлоқнинг пасқам бир кўчасида Абу Сибо бир неча қишлоқнинг ҳукмрони, катта заминдор Савфанбекнинг машинасини қандай қилиб тўхтатгани тўғрисида ҳикоя қилишади.

Заминдор ҳар галгидек ўша гал ҳам қуролланган соқчилар ҳимоясида кетаётган экан. У худди жўжалари ўртасида турган она товуқдек шахсий соқчилар ҳимоясида кеккайиб, калон димоғлик билан келар эди. Абу Сибони йўлда туриб «машинани тўхтат!» деган ишорасини сезгач, тағин ўққа тутиб қолмасин» деган қўрқувда шоферга бир оз секинлатишни буюрибди. Машина секинлаб паҳлавоннинг ёнига келгач, шофер бирдан газ бериб, қочиб қолмоқчи бўлибди. Лекин машинанинг кетидан ушлаб қолишга улгурган Абу Сибо уни жойидан жилдирмай қўйиш у ёқда турсин, ҳатто бир неча қадам орқага тортиб ҳам кетибди. Мотор гувурлармиш, ғилдираклар чириллаб айланармиш-у, лекин машина жойидан жилолмасмиш. Заминдор дарҳол калон димоғликни йиғиштирибди. Шахсий соқчилари ҳам, Абу Сибонинг ғазаби ошиб яна машинани жарга итариб юбормасин деб, қўрққанларидан дарров машинадан ўзларини отишибди. Қуролларини ташлаб, Абу Сибонинг қўлидаги йўғон қора таёққа кўз қири ташлаган ҳолда кўча ўртасида қўл қовуштириб туришаверибди. Рангида қони қолмаган, Савфанбекнинг юзи худди атрофдаги ўт каби кўкариб кетибди.

Заминдор билан Абу Сибо ораларида бундан кейин бўлиб ўтган гап-сўзни ҳикоя қилувчилар алоҳида завқланиб гапирадилар.

Қалтироқ босган Савфанбек дудуқланиб ғўлдирабди.

— Э Абу Сибо, салом, салом!

Абу Сибо бўлса алик ҳам олмай катта таёғини эҳтиётсиз айлантира берибди.

— Эй, Абу Сибо! — деб ёлворибди заминдор, — бола-чақам борлигини ёдингга ол!

— Сен нега фақат ўз боланг ғамини ейсан? — дебди унинг гапини бўлиб паҳлавон. — Сенинг боланг бола-ку бошқаларники бола эмасми, уларнинг ҳам ғамини егин-да!

— Менинг барча фикру хаёлим бошқа одамларнинг боласида доим!

— Сенинг фикр-хаёлингни кимга кераги бор! Яхшиси уларнинг сенинг ерингда ишлаган пулларини бер. Улар ҳам бола-чақасининг қорнини тўйдирсин!

— Ҳозир, ҳозир... Абу Сибо.. Шошма, шошмагин, мана ҳозир.

— Мен ҳам мана шу учрашув учун ҳақ олмоқчиман, — дебди Абу Сибо.

— С-с-сенинг ҳ-ҳ-ҳақ-қинг қ-қанча?

— Эллик гиней.

— Б-б-бал-к-ким ў-ў-ўт у-тиз е-е-етар.

— Эллик дедимми, эллик гиней!

Х-у-ҳо-з-зир.. ҳозир...

Савфанбек ҳамёнидан бир қанча қоғоз пул чиқариб, қалтираётган қўли билан паҳлавонга тутқазибди. Паҳлавон пулларни чўнтакка солибди-да, таёғини бир айлантириб, ҳаммасини машинага чиқарибди. Бир дақиқа ўтар-ўтмас машина ғизиллаб жўнаб қолибди. Унинг орқасидан кўтарилган чанг булути орасидан Абу Сибонинг қаҳқаҳаси ва хирилдоқ овози эшитилибди:

— Э-ҳе болакайлар!..

Бу гапларнинг қайси бири тўғри-ю, қайси бири тўқилган, билмайман, лекин шундай воқеанинг гувоҳи бўлганман. Бир кун Абу Сибо икки пиастрлик тангани кўрсаткич ва ўрта бармоқлари орасига олиб сиққан эди, икки-уч дақиқа ўтар-ўтмас ҳалиги танга икки бўлиниб кетди. Ҳаммамиз — маҳбуслар ҳам, назоратчилар ҳам унинг атрофига йиғилишиб, бармоқларига ҳайрат билан боқардик. Кейин, гарчи маҳбусларга пул бериш қатъий ман этилган бўлишига қарамай, қамоқхона хизматчиси чўнтагидан битта танга чиқарди-да, яна бир марта такрорлашни сўраб, паҳлавонга узатди. Абу Сибо тангани яна ўша бармоқлари билан қисиб олди-да, бир дақиқа ўтар-ўтмас кафтига икки бўлак қилиб ташлади. Бу, ажабланса арзигулик ҳодиса эди! Абу Сибонинг кучини, бир вақтлар юнон афсоналарида ўқиганим, худолар ва титанларнинг кучи билангина солиштириш мумкин эди, холос...

* * *

ТЕЗ ОРАДА қамоқхонада иккита комендант борлиги маълум бўлиб қолди.

Бири қатор ялтироқ тугмачалар қадалган ва тилла ранг пагон тақилган оч-яшил ҳарбий кийимда бўлиб, кабинетда ўтирар, қоғозларга қўл қўяр, қаҳва ичар, трубка чекар ва газета ўқирди.

Иккинчиси — паҳлавон Абу Сибо бўлиб, гавдаси зўрға сиғадиган кулранг, маҳбуслар кийимида юрарди. Курткасининг енги тирсагини аранг ёпар, шимининг почаси эса, тиззасидан хиёл пастроққа тушиб турарди. Қуртка билан шим гавдасига шундай сирилиб турардики, гўё ёпиштириб қўйилганга ўхшарди.

Қамоқхона бошлиқлари Абу Сибони ёмон кўриб қолган эдилар-у, лекин буни маккорона хушомадгўйлик ва салом алик билан яшириб юришарди. Аммо, албатта, бир тўқнашув бўлиши турган гап эди. Ниҳоят у ҳам бўлди.

Бу воқеа қамоқхона хизматига янги тайинланган ёш офицер навбатчилик қилаётганида рўй берди. Ўша куни кечқурун бўладиган тинтувни шу офицер кузатиб бориши керак эди. Навбат то еттинчи қаватдаги ўнинчи камерагача ҳамма иш осойишта борди. Тинтув шу ерга етганда каттакон гавда камера эшигини тусиб олди:

— Бу ерда манъ этилган ҳеч нарса йўқ! — деди жаҳл билан Абу Сибо.

Ёш офицер ҳайрат ва ғазабдан қотиб қолди. Наҳотки қамоқхонадаги хизматининг биринчи кунидаёқ назоратчилар олдида унинг обрўсига путур етса! Йўқ, у бу ишни шундайлигича қолдириб кетавермайди! Офицер қулочкашлаб туриб, паҳлавоннинг юзига бир туширди.

Абу Сибонинг кўзлари ғазабдан чақнаб кетди, юзи ловуллаб, тишлари шундай ғижирладики, гўё тошлар бир-бирига ишқалангандай. Назоратчилардан бири офицерга яқинлашиб нимадир шивирламоқчи бўлди-ю, лекин шу ондаёқ қўрқувдан орқага тисарилди: шу чоқ бирдан гавдаси қалтираб кетган офицер тўнкадек думалаб тушди-да гужанак бўлиб қолди. Абу Сибо шапалоқ эвазига бир бармоғини найза қилиб, унинг қорнига ниқтаган эди.

Довдираб қолган назоратчилар ўзларига келгач, офицерни ўрнидан турғизишди-да, қўлтиғига киришиб, «жанг майдонини» ташлаб кетишди. Уларнинг орқасидан, қамоқхона жимлигини бузиб, узуқ-юлуқ қаттиқ кулги ва одатдагидек ҳайқириқ эшитилди:

— Э-эҳ, болакайлар!

Шу пайт ҳар тарафдан маҳбусларнинг қувончли қийқириқлари эшитилди...

* * *

ОРАДАН бир неча соат ўтди.. Тун қамоқхонани ўз оғушига олди. Ҳамма камераларда сокинлик ҳукмрон. Еттинчи қаватдаги камералардан бирига йўл олган бир неча ўн жуфт яланг оёқларнинг товуши маҳбусларнинг ҳуррaкларари орасида зўрға эшитиларди. Камеранинг эшиги ланг очилиб, милтиқлар, тўппончалар, лом, сўйил ҳамда қўлга соладиган кишанлар билан қуролланган назоратчилар аламони бостириб кирди, Ўқ овози, занжирларнинг шилдираши, ваҳшиёна бўкиришлар, ногаҳон дод-вой ва инграшлар, суякларнинг қирсиллаши эшитилди... Бир зумда қамоқхона оёққа туриб, тўс-тўполон бўлиб кетди...

Бир соат... кетидан иккинчи соат ўтди... Бош назоратчи титроқ овоз билан:

ёруққа-а!

— Ҳамма ухласин! Энди Абу Сибо йўқ! — деб қичқирди. Нафасини ростлаб олгач, қўшиб қўйди:

— Абу Сибо офицерни ўлдирмоқчи бўлган эди!

* * *

ЭРТАЛАБ қамоқхона қабристонга ўхшаб қолди: одатдаги шовқин ҳам, маҳбусларнинг овозлари ҳам эшитилмасди.

Терговчи келди. Уни офицер билан бир неча назоратчи кузатиб борарди. Қамоқхона хизматчилари иржайишар ва бир-бирларини табриклашарди.

-Мурдани ёриш учун суд врачи келди.

Шу чоқ Абу Сибонинг кўкрагидан кичкинагина чарм халтача топишди. Унинг ичида эллик гинейлик қоғоз пул билан бирга, ёғ босиб кетган яшил қоғозга битилган мана бу мактуб чиқди:

Азизим Ҳафиза!

Сенга эллик гиней пул юборяпман. Шу пул билан ўзингни энг яхши докторга кўрсат. Яхши таомлар еб, тезроқ тузалгин. Ўтган ойда юборган пулимга дори олдингми, йўқми? Кўкрагингни совуқдан, шамолдан эҳтиёт қил. Ҳафиза, Абу Мурси Ал Аббоснинг олдига боришни унутма, иккаламизни дуо қилсин. Жумага, Рамадонга, Ҳадича ва қолганларнинг ҳаммасига кўпдан-кўп алангали салом.

Сени жондан севувчи Исмоил».

1 Абу Сибо — шерларнинг кучлиси.

Маҳмуд МУРОДОВ таржимаси.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

Нигерия — яна федерация

ЛАГОС, 1 сентябрь. (ТАСС мухбири Б. КОПЕЙКО хабар беради). Нигерия миллий ҳарбий ҳукуматининг бошлиғи генерал Якубу Говон Нигерияда Федератив бошқарув системасини қайтадан тикловчи декретга имзо чекди. Янги декретга мувофиқ, миллий ҳарбий ҳукумат федерал ҳарбий ҳукуматга айлантирилади. Декрет бугундан бошлаб кучга киради.

Генерал Якубу Говоннинг ўтмишдоши генерал Агийи-Иронси федерал тузум Нигерияни кучсиз автоном областлардан иборат қурамага айлантириб юборади ва қабилалар орасидаги зиддиятларни авж олдириб юборади, деб ҳисоблаб, шу йил май ойида мамлакатнинг федерал тузумини тугатиб, Нигерияни унитар (яхлит) давлатга айлантирган эди.

Агийи-Иронси кўрган бу чорага мамлакатнинг шимолий районларидаги қабила бошлиқлари ва феодаллар қаршилик кўрсатдилар. Улар федерал тузумнинг бекор қилинишини ўзларининг имтиёзлари ва ҳокимиятларига қилинган ҳужум деб билдилар. Натижада уларнинг шу йил июль ойи охирида кўтарган исёни Агийи-Иронси ҳукуматини ҳокимиятдан четлатиб қўйди. Шундан сўнг давлат бошлиғи бўлиб қолган генерал Якубу Говон, унитар бошқарув системаси Нигерияга тўғри келмайдиган система бўлиб қолди, деб айтди.

Нигерия ҳукуматининг чоралари

НЬЮ-ЙОРК, 1 сентябрь (ТАСС). Лагоснинг марказий аэропортини, мамлакатнинг темир йўл ва тош йўл марказларини ҳарбий қисмлар бугундан бошлаб қаттиқ муҳофаза қилишга киришдилар.

ЮПИ агентлигининг шу тўғрида хабар берган мухбири, ҳукумат мамлакатнинг ғарбий районлари билан марказий районларини бир-бирига боғлаб турган ва Бенин шаҳри яқинида бўлган кўприкни бузиб ташлаган саботажчиларга қарши курашиш мақсадида «мана шундай қаттиқ чоралар» кўришга мажбур бўлди, деб ёзмоқда.

Пном-Пенда Де Голль нутқ сўзлади

ПНОМ-ПЕНЬ. 1 сентябрь (ТАСС). Франция президенти де Голль бугун Америка қўшинлари Жанубий Вьетнам территориясидан олиб чиқиб кетилиши керак, деди. Франция, деб таъкидлади де Голль, Вьетнам масаласини уруш йўли билан ҳал этиш мумкин эмаслигига ишонади. «Ҳиндихитой халқларининг бетарафлиги ва уларга ўз ички ишларини ҳал этиш ҳуқуқини бериш—масалани ҳал этишнинг бирдан-бир тўғри йўлидир», деди де Голль.

Генерал де Голль Пном-пенда ўтказилган митингда нутқ сўзлаган эди. Бу митингда 60 мингдан ортиқ киши қатнашди.

УРУШ УЧУН МИЛЛИАРД-МИЛЛИАРД ДОЛЛАР САРФ ҚИЛИНМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 2 сентябрь, (ТАСС). Сенатор Р. Лонг бундай деди: «Ҳозирги вақтда Вьетнамда олиб борилаётган уруш учун йилига тахминан 25 миллиард доллар сарф қилинмоқда ва келгуси йилда бу урушга бўладиган ҳаражатлар 35 ёки ҳатто 40 миллиард долларгача кўпайиб кетса, мен бунга таажжуб қилмайман». Сенат молия комиссиясининг раиси Лонг аҳволдан яхши хабардор бўлса керак.

Уруш харажатлари тез ортиб бораётганлиги сабабли солиқларни ошириш масаласи ўртага қўйилди. «Мен, — деди Лонг радио орқали сўзлаган нутқида, — Вьетнамдаги уруш доираси бундай кенгаяверадиган бўлса, президент Жонсоннинг яқин олти ой ичида солиқларни анча оширишни таклиф этажагига асло шубҳа қилмайман».

«Нью-Йорк таймс» газетаси ҳам кечаги сонида президент Жонсон молия ишлари соҳасида бир қанча тадбирлар кўриши, жумладан, даромад солиғини ошириши мумкин, деб таъкидлади. Газетанинг фикрича, бу чора аҳолининг қаттиқ норозилигига сабаб бўлажагини эътиборга олганда, бу тадбирни ноябрь ойида ўтказиладиган сайловдан кейин амалга оширсалар керак.

Оқ уйнинг матбуот масалалар билан шуғулланувчи секретари Мойерс солиқларнинг кўпайтирилиши мумкин эканлиги тўғрисида пайдо бўлган хабарларни рад этмади. У, бу масала ҳақида ҳозирча ҳеч қандай қарор қабул қилинганн йўқ, деди, холос.

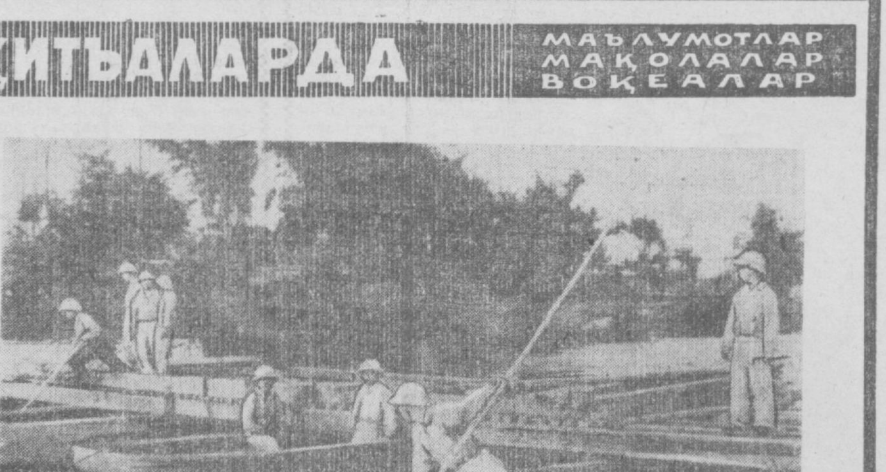

Вьетнам Демократик Республикаси. Вьетнам халқ армияси пантончилари кечувга йўл солмоқдалар.

ВИА — ТАСС фотоси.

Шарқий Покистон ва Лаосда сув тошқини

Шарқий Покистоннинг олти округида бўлган сув тошқинидан 2,5 миллионга яқин киши зарар кўрди. Қаттиқ сел ёққанлиги натижасида Жамун ва Горан дарёлари тошиб, икки округда сув остида қолаётган районлар сони ортиб бормоқда.

Муншинганж шаҳрининг сув остида қолиш хавфи пайдо бўлди. Бу шаҳарнинг баъзи районларини сув босди.

Матбуотнинг ёзишича, бир қанча округларнинг районларида энг зарур буюмларга эҳтиёж катта.

Меконг дарёси тошганлиги натижасида Лаос пойтахтининг қарийб ярми сув остида қолди. Аэропорт ёпилди.

Меконг дарёсининг суви кўтарилмоқда. Тошқин натижасида кўп оилалар бош панасиз қолди.

ЖАКАРТА АҲОЛИСИ

Кейинги статистика маълумотларига қараганда, Индонезия пойтахтининг аҳолиси 3 миллион 649 минг кишини ташкил этган.

Иш ташлаганлар ҳаракати

АФИНА. «Папастратос» тамаки компаниясининг иш ташлаган ишчилари оила аъзолари билан кўчаларга чиқиб, иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилдилар. «Маркоци» металлургия заводининг ишчилари уларни қўллаб-қувватладилар.

Полициячилар иш ташловчиларни тарқатиб юборишга уриниб бир неча кишини ярадор қилдилар. (ТАСС).

Х Р О Н И К А

Уртоқ А. Саримсоқов бетоблиги туфайли Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Узбекистон ССР савдо министри вазифасидан озод қилинди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.30 — **Кинофильм** (болалар учун), 10.55 — **Концерт** (мактаб ўқувчилари учун), 11.25 — **И. В. Бабушкин** (Улуғ Октябрь 50 йиллиги олдидан), 11.55 — **Диққат! Шаҳарда сеҳргар!** (бадиий фильм).

13.00 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 17.00 — **Қўғирчоқ фильм** (болалар учун), 17.25 — **Телевизион янгиликлар**, 17.40 — **Йўқолган денгиз бойлиги** (илмий-оммабоп фильм).

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.15 — **«Огонёк» саҳифаларида**.

Ўзбек тилида: 18.55 — **Нефть ва газ саноати ходимлари куни** 19.25 — **Олим бўлсанг — олам сенини** («Ёшлик» студияси).

Рус тилида: 20.15 — **Царлар** (бадиий фильм).

21.20 — **Эртанги кун программаси**.

Ўзбек тилида: 21.25 — **Ўзбекистон чорвадори** (чорвадорлар учун программа ва концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/IX да **Ой тутилган тунда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/IX да **Тошболта ошиқ**, 5 /IX да **Нурхон.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Олтинчи раунд — «МОСКВА», «УЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Алёшканинг севгиси — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Олтинчи раунд — ПУШКИН номли.

Автомобилдан сақлан — НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Бировнинг номида — 9 «МАЙ»

Бой келин — «УДАРНИК».

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

4 сентябрь кеч соат 6 да Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Политотдел» (Тошкент области) — «Восток» (Усть-Каменогорск) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Навоий номли театрдан (Революция сквери орқали) ва Қўйлиқдан стадионга махсус автобуслар қатнайди.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6, 7, 8, сентябрда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертларда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Тоштемир Шарипов,** солистлардан **Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Изом Садриев, Тўхта Рисметова, Рустам Мадраҳимов** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТИГА

сантехникачилар, электрогазсатехникачилар, электрогазосваркачилар, участка бошлиқлари, мастерлар, ишлаб чиқариш-техника бўлимларининг бошлиқлари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 35-уй, телефон В.3-11-55.

ТОШКЕНТ КЎН-ГАЛАНТЕРЕЯ КОМБИНАТИГА

моторист-тикувчилар, саррочлар, комбинатдаги касбларга ўргатиш учун **шогирдлар ва ишчилар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Комсомол кўчаси, Чегара проезд, 51-уй (1, 4, 7, 8, 11-трамвайнинг «Чорсув» остановкаси, 2-нон заводи ёнида).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 13869.
ИНДЕКС 64969.
Г. 1194.